

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 60 Lei. Negyed évre — — 15 Lei.
Fél évre — — 30 — Egyes szám ára — — 1.50 —
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Rovás.

Ujra veszélyben a ref. Kún-kollegium.

A napisajtó részletesen foglalkozott azzal a rendelettel, amellyel Anghelescu közoktatási miniszter egyszerre két, több évszázados magyar iskolától vonta meg a nyilvánossági jogot. — Az egyik a 300 éve fennálló zilahi Wesselényi-, a másik pedig a helybeli ref. Kún-kollegium. A rendeletben felhozott indokok, mégha teljesen megfelelnek is a valóságnak, akkor is súlyos büntetés lenne ez a határozat. — Mi, akik közelebbről vagyunk érdekelve e kérdésben, jól tudjuk és látjuk, hogy mik a valódi okok az ősi Kún-kollegium életfolyásának megbénítására, megakasztására. Mindkét iskola évvégi abszolváló és érettségi vizsgáin megjelent miniszteri megbízott elismerésének adott kifejezést s így annál meglepőbb ez a megdöbbentő rendelkezés. Természetesen az iskolák főhatósága megtette a lépéseket, hogy ez a békeszerződésekkel szembe helyezkedő sérelmes intézkedés orvosoltassék.

Ez a rendelet, most az iskolai év kezdete előtt, amikor a beiratkozások megkezdődnek, még akkor is súlyos csapást jelent e két magyar iskolára, ha a miniszter visszavonná azt, mert sok szülő — s különösen a szegényebb sorsuak — az iskola jövőjének bizonytalansága miatt más intézetbe volna kénytelen adni gyermekét.

Hisszük és reméljük, hogy a jobb és igazságosabb belátás győzni fog s a hatalom birtokosai ezt a súlyos csapást jelentő rendeletet megváltoztatják.

Mire e sorok napvilágot látnak, talán már tudni fogjuk az iskolák főhatósága által ez irányban tett lépések eredményét.

A ref. Kún-kollegium előjárósága, tanárkara s az érdekelt szülőkön kívül az egész megye magyarsága érthető izgalommal várja a végleges döntést, amely azonban ha kedvező lesz is, nem fog véget vetni annak, hogy azok, akik ezen iskolák ellen támadtak, tovább is ne hadakozzanak. Az eddigi jelek ezt igazolták. Egy a bizonyos: azok, akik a minisztert ilyen rendeletek kiadására készítették, nem tesznek jó szolgálatot az ország konszolidációjának, a békének s az ország alaptörvényeibe vetett hitnek és bizalomnak.

ifj. Sz. K.

— Az Amerikai Baptista Szövetség küldöttei Romániában. A „Keleti Ujság“ írja: Nagyváradit tpusítónk jelenti: Az Amerikai Baptista Szövetség küldöttsége, melynek tagjai William I. Cuisenberr miniszter és neje, a legnépszerűbb baptista hitszónok, Mrs. Minnie, K. James, a szövetség elnöknője, Mrs. Iza Beath Neel alelnöknő, James I. Love titkár, Luis M. Hale miniszter és neje, C. B. Miller miniszter, Everti Gille dr., a baptista szövetség lausannei képviselője és európai összekötője, tegnap Romániába érkezett. A küldöttség a stockholmi világkongresszuson vett részt, melynek befejezése után európai tanulmányutra indultak. Előzőleg Ausztria és Magyarország baptista egyházait látogatták végig. Romániában először Aradon voltak, ahonnan ma délután gyorsvonaton érkeztek Nagyváradra, ahol Darabont Gyula baptista

főpap fogadta őket. A küldöttség a főpap vezetésével megtekintette a nagyváradit baptista templomot. Az amerikai vendégek holnap Bukarestbe utaznak. Tervük eredetileg az volt, hogy Kolozsváron is időznek egy-két napig, de ez a rendelkezésükre álló rövid idő miatt lehetetlen. A küldöttség Bukarestben a baptista templom felülvizsgálása után fel fogja keresni Banu kultuszminisztert is, majd Jugoszlávián keresztül hazatér Amerikába.

Gróf Kuun Géza és a marosnémeti református templom.

Néhaj gróf Kuun Gézának szive a marosnémeti ref. templom családi sirboltjában van elhelyezve. Megsértése volna a nagyközönségnek, különösen Hunyadvármegye magyar intelligenciájának, ha leírni próbálnák, hogy ki volt e sziv addig, amíg a földi burkába zárva doboghatott; azt, hogy az egy világitó sziv, egy szerető sziv és mindvégig egy igaz keresztyén magyar sziv volt; aki mindenképpen kiérdemelte, hogy nyugvóhelye, a templom, kegyelettel óvassék meg és őriztessék az enyészet ellen.

Arról van ugyanis szó, hogy a marosnémeti református templom omladozó, tarthatatlan állapotba jutott, mert nincs aki gondját viselje. Gróf Kuun Gézában ugyanis magvaszakadott ama nemes, magyar urí családnak, úgy férfi mint női ágon, amelyik ama templomot építtette, gondozta, fenntartotta viharos századokon át; azt, amelyikben szive porladozik.

E sziv sorsa és nyugvó helyének romla-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A nő „Az ember tragédiájában.”

A szászvárosi ref. Kún-kollegium „Arany János“ és „Széchenyi“ önképzőkörének Madách Imre emlékeztetere rendezett együttes diszgyűlésére írta és felolvasta *Pogány Albert*.

(Folytatás.)

Lucifer Évát a hiúsággal győzi meg; Éva hirtelen lelkesül Lucifer eszméiért, elpártol Istentől, „fölismeri az isteni theodiceát“ s ő az első bölcselő, ki öntudatlan sophismával tekintí az isteni akaratot. Az örökifjuság vágyától hajva, legelsőnek izleli meg a tiltott gyümölcsöt, de aztán hirtelen kétségbeesik.

Az Ur szavára:

— „Ádám, Ádám! elhagytál engemet, Elhagylak én is, lásd, mit érsz magadban?“ Réműlettel sikolt fel:

„Végünk van!“

Ez Évának, az ósaszonyinak jelleme.

A következő szín Évája a földi Éden felépítésén fáradozik:

„Lugost csinállok, épen oiyat

Mint az előbbi s így közénk varázsolom
A vesztelt Édent,“

mondja maga.

Az induló, harcoskedvű Ádámnak immár

ő jelenti a boldogságot, a megpihenést, a szerelmet.

Az otthon és család egészen betölti lelkét. Lucifer szavára:

— „Vajh, mi nagy szavat Mondottatok ki. A család s tulajdon Lesz a világnak kettes mozgója Melytől minden kéj s kin születni fog. És e két eszme nő majd szüntelen, A mig belőle hon lesz és ipar, Szülője minden nagnak és nemesnek, És felfalója önnön gyermekének.“ —

Már az anyai büszkeség zendül meg ajkán: „Nekem büszkeségem az csupán, Hogy a világnak anyja én leszek.“

Ádám lelkét még a paradicsom elvesztése fölötti csüggedés tartja fogva, daccal, de bizonyos keserűséggel vallja, hogy mióta Isten őt elhagyta, ő maga lett önistenévé s amit kiviv méltán övé, ereje s büszkesége ez. Ez az a hangulat, amit Greguss „a nagykorúság rideg valójának“ nevez.

Éva egyáltalán nem csügged s csak később, — a természeti erők láttára, — mikor Ádám lelkében megzendül a kétségbeesett, kereső szó:

— „Oh e zűr között
Hová lesz énem zárt egyénisége,
Mivé leszesz testem, melyben szilárd

Eszköz gyanánt oly dörén megbízám Nagy terveimben és nagy vágyaimban“ fogja el őt is a rideg egyedülvalóság keserű érzete.

De ez a csüggedése nem tart sokáig. A Földszellemidézte tüneményekben, a Luciferalkotta vallásban nyugalmat talál. Gyönyörködni tud a kozmosz költői szemléletében s ennek a látása őt megnyugtatja. Ime a nőnek érzelmességében gyökerező valóságossága, ami képessé teszi őt arra, hogy az égi hangot akkor is meghallja, mikor a férfi, az okot kereső ész előtt az már elhalkult.

Ádámot kinnözzák a miértek s Luciferhez fordul, hogy hadd vethessen jövőjébe egy pillantást.

Éva csak azt kívánja:

„Hadd lássam én is e sok ujlásban
Nem lankad-é el, nem veszt-é bájam?“

Ime, egy új vonás Évában. De ezt megindokolja a régi óhajítás, a boldogság, a szerelem akarása. Gregus szerint Éva: a „szépség végleges diadalát áhítja.“

A szépség végleges diadala pedig a szerelemben és az ezáltal nyert boldogságban valósul meg.

Morvay Győző finoman jegyzi meg: „Vágya, mint hiúsága tünik föl, de ezen hiúsága adja erejét, győzelmét. Ujabb vonásai a családalapítás, az anyai előérzet, a büszkeség,

dozása hidegen hagyhatja a távoli nagyvilágot, de Hunyadvármegye magyar értelmiségét semmiképen sem, mert az élőszo annak idejében egész melegét kiárasztotta hunyadvármegyei környezetére, úgy, hogy az említett vármegye közönségének nem lehetett olyan számottevő férfi vagy női tagja, aki egy vagy más tekintetben ne érezte volna e sziv jótékony melegét és a vele való érintkezés nemesítő és fölemelő voltát.

Az erre való emlékezés a kölcsönösség törvényénél fogva kell, hogy felkeltse a viszontszeretette nyugvóhelye, siremléke, a marosnémeti ref. templom iránt.

És a szeretet miben nyerhetne méltóbb kifejezést, mint az áldozattételben: annak renoválása érdekében.

A marosnémeti ref. templomnak ezen uton való megújítása pedig a legrészegb bizonygató volt arra, hogy a hunyadvármegyei magyar intelligencia a legrettenetesebb körülmények között is megőrizte szívében a nemzetfenntartó erkölcsi tulajdonságot; a kegyeleti és nemzeti szent érzéseit.

Az emlékezés hálás kegyelete gróf Kuun Géza iránt megújítaná a templomot, amelyben szíve nyugszik s a megnyitott templomban tovább hirdettetnék az Isten ígéje, a béke és emberszeretet evangéliuma, mint a népek földi boldogságának, nagyságának és örök dicsőségének egyedül biztos fundamentuma.

Tisztelettel kérem mindazokat, hogy akik a gróf Kuun Gézáról való kegyeletes megemlékezés által indítatva a fennebbiek szerint kívánnak áldozni, küldjék be adományukat a ref. lelkesi hivatal címére Mintia—Marosnémeti, u. p. Branisca.

Marosnémeti, 1923. aug. hó.

Balogh Sándor
ref. lelkesz.

* * *

A szászvárosi és környékbeli református magyarság emlékezetében élénken él a Kuun grófok áldozatkészsége, amellyel nemcsak a református intézmények, hanem a magyarság kulturális fejlődését, előrehaladását oly önzetlenül szolgálták s éppen ezért hisszük, hogy e felhívás itt sem akad süket fülekre. Kiki tehetségéhez mérten igyekezzék e templom segítségére sietni. A Szerkesztőség.

A ref. Kún-kollégium nyilvánosságának ügye.

A múlt heti lapokban cikkek jelentek meg, melyek hírül hozták, hogy a közoktatási miniszter a szászvárosi és zilahi ref. kollégiumok nyilvánossági jogát megvonta. Mivel ez a hír városunk közönségét közelebbről érinti, amennyiben több százados multu, nagyjelentőségű intézményének sorsáról van szó, illetékes helyen érdeklődtünk a dolog állásáról s a következő felvilágosítást kaptuk. Az újságokban megjelent hírek, sajnos, egyelőre fedik a valóságot, amennyiben Angelescu miniszter a ref. Kún-kollégium nyilvánossági jogát csakugyan megvonta. Azonban az okok, helyesebben ürügyek, amelyeket felhoz, annyira semmiek, s a felekezeti iskolák helyzetének oly félreismerésén alapulnak, hogy szinte önmaguktól megdőlnék, s az intézkedés minden alapja szétfoszlik. Mondani sem kell, hogy az intézet vezetősége s az egyházkerület igazgatótanácsa azonnal megtette a szükséges lépéseket, hogy a félreértéseket eloszlassa s a maga, napnál világosabb igazát kifejtse s a rosszul informált minisztert helyesen informálja. Minden remény megvan, hogy a sérelmes intézkedés visszavonatik s az intézet rövid időn belül nyilvánossági jogát visszaszerzi. Aggodalomra sem így, sem úgy sincsen semmi ok. Az intézet növendékei a legrosszabb esetben is szabályszerűen elvégzik a tanévet, levizsgáznak s államérvényes bizonyítványokat kapnak.

Azonban még egyszer hangsúlyozni kell, hogy az erdélyi ref. egyházkerület a lehátározottabban ragaszkodik ősi hét kollégiumának, tehát a szászvárosi Kún-kollégiumnak is a fenntartásához, melyekhez az elődök annyi anyagi és erkölcsi áldozata fűződik; jogaik megcsonkításába semmi szín alatt bele nem megy. Ez esetben is, midőn nevetségés ürügyek alatt korlátozni akarják a Kún-kollégium működését, egész hatalmas erejével azon lesz, hogy a sérelmet reparálja s az elvesztett nyilvánossági jogot feltétlenül visszaszerezze. A szászvárosi ref. Kún-kollégium ügye nem helyi ügy, hanem a református egyháznak, a romániai magyarságnak s a kulturának az ügye.

NAPI HIREK.

— **Meghosszabbították a magyarországi beköltözési tilalmat.** Az „Ellenzék” írja: Budapestől jelentik: 1920-ban szabályozott beköltözés ideiglenes megtiltásáról kiadott kormányrendelet hatályát a kormány most ez év december 31-ig bezárólag meghosszabbította. A meghosszabbított határidőben a határszéli beköltözéseket ellenőrző ki- rendeltségek nem adhatnak ki beköltözési engedélyeket és a magyar határállomások vasuti állomásai a szomszédos határállomástól nem vehetnek át beköltözési ingóságokat tartalmazó vasuti kocsikat.

— **Eljegyzés.** Alsószentmihályfalvi Szoboszlai B. Miklós a napokban jegyezte el Galaczi Buda Matild urleányt. — Nehéz idők szenvedő társa távozik el a fenti hymen hírrel kapcsolatban aranyifjúságunk köréből. A mi jó öreg Czigónk, a mi szeretett Lufts társunk, aki éppen olyan bevált gazdász tudott lenni, mint suszter, de amikor már a suszter fillérek kevésnek bizonyultak, elment építő-irodába és addig épített, míg a maga boldogságát építette fel. Kívánjuk és reméljük, hogy most simábban fog bevonulni a házasság boldog révébe, amihez őszinte szeretettel sok szerencsét kívánunk!

— **Közgyűlés.** A „Dévai Takarékpénztár Rt.” f. hó 19-én rendkívüli közgyűlésre hívta össze részvényeseit, melynek tárgya az alap- tőke felemelése és az alapszabályok módosítása lesz.

— **Személyi hír.** Dr. Görög Ferenc ref. Kún-kollégiumi igazgató több heti szabadságra elutazott. Távolléte alatt az igazgatói teendőket dr. Nagy Sándor koll. tanár látja el.

— **Zarándoklat Máriaradnára.** A szeptember 8-iki magyar és 9-iki német nagy busura Szászváros, Déva és Vajdahunyad közös zarándoklatot tervez. A résztvenni óhaj- tók legkésőbb augusztus 25-ig jelentkezzenek a róm. kath. plébánián, hogy külön vasuti kocsiról és 75 százalékos kedvezményes jegyről kellő időben gondoskodhassék a rendezőség. Jelentkezéskor 45 leu előre fizetendő. Később jelentkezők kedvezményben nem részesülnek.

a rideg magányt eloszlató vallásosság és a szerelem. Célja tehát ismét a boldogság, ezt a szerelemben és az anyai érzetben leli meg, szerelmét az örök báj istápolja, ezt hiusága.

Most szédítő sebeséggel peregnék le bámuló szemünk előtt a történeti színek.

Egyiptomban vagyunk. Ádám nagyhatalmu faraó, ki gulát építetett, hogy a kövek színfoniaja örökre hirdesse hatalmát és dicsőségét.

Egy gulaépítő rabszolgát a felügyelők annyira ütlegelnek, hogy ez fájalmában a trón elé rohan és ott összerogy. Éva, mint a rabszolga felesége, sirva borul reá. Ő mindene a férjnek, szomorú pária-életének védője, őrangyala. A hitvesnek megindító tragédiája döbben itt élénk. Saját testével fogja föl a férjnek szánt ostorcsapásokat.

Ádám szívében Éva láttára csodálatos érzés fakad. Előtte, az emberi-létezés-gögösura előtt ismeretlen érzés: a szerelem fonódik szívére. Magához emeli Évát a trónra.

Éva enged a parancsnak, nem szerelemből, hanem azért, mert megszokta, hogy a faraó ur mindenekfelett, „parancsa a pór végzete.” De előbb kisírja magát.

Azelőtt is fönségesen oromlott föl előttünk alakja, — mikor saját testével védelmezte férjét — most pedig még fönségebbé lesz, mikor ő, a „fájó testnek kisdud porcikája,” szószólója lesz a népnek.

Ádám most először, Éva szívéni keresztül hallja meg a nép jáját:

„Sziveden keresztül

A jajszó mint villám, fejembe csap

S úgy érzem, a világ kiált segílyt!”

mondja Évának.

Ádámot a szerelem tanítja emberiségre s ez ábrándítja ki a „dicsőség-vágy mámorából.” Egy nagyszerű gesztussal felszabadítja a népet.

Éva győzött s most egyszerre megnyílik lelke a faraó előtt. Boldoggá teszi az a tudat, hogy segíthetett a népen — s Ádám iránt felébred szívében a szerelem.

A dicsőségről-lemondott faraót vigasztalja:

„Vigasztalódjál, oh én kedvesem,

Ugy is mit ér az a rideg dicsőség,

Hideg kigyóként mely közénkbe csusz?”

Ádám a dicsőségnek ilyen semmibebevését gyöngeségnek nevezi, de azért szereti Évát:

„Oh nő, mi szük, mi gyarló látköröd,

S a büszke férfit ép ez vonzza hozzád

Csak gyöngeség, mit az erő szerethet.”

Majd: „Te csak

Beszélg, beszélj, hogy halljam hangodat,
Rezgése szümön végig árdadozzon.

Akármit mondasz, mindegy: oh ki kérdi:

Mit énekel a kis madár, azért

Édes sejtéssel halljuk hangjait.

Te csak virág légy, drága csecsebecs,

Haszontalan de szép s ez érdeme.”

A nőnek ezt az állapotát festi Madách értekezésében, midőn ezt mondja: „Az erősebb férfiú lelkében ép oly érzéseket költ, mint az elhagyott gyermek, a hervadó virág...”

Ádám indul, hogy megvalósíthassa új álmát, az „egy a milliók miattot.”

Éva „divinatorikus látással” mondja Ádám- nak:

„Királyom! tört reménnyel

Ha megjössz, szived e szün menhelyet lel.”

Sejti, hogy a férfi a küzdelemben nem állhat egyedül, hogy szüksége van a szerelemre.

Ádám is érzi, hogy a nagy vándorlásban tisztultabb alakban fél fogja találni Évát.

Ezzel záródik a IV. szín.

Éva—Lucia a nőnek valósággal eszményképe. Palágyi szerint Madách: Anyjára gondol, anyját akarja dicsőíteni, midőn Luciát rajzolja, a fönséges szellemű asszonyt. „Lucia szívében két érzelem küzd: a nép-szeretet és a szerelem s mindkettő fölé az anyaság fon glóriát. Megátkozta Ádámot, mert azt hiszi, hogy hazája ellen tör; áldozatot mutat be Pallas Athénének:

„Nem zöld babért kérek férjem fejére,

Családi enyhet csak, bajnok szívére.”

(Folyt. köv.)

— **Terjed az esperanto nyelv.** Mult hó 27—31-én Temesváron tartottak a romániai esperantisták kongresszust. A kongresszus fővédnöke Károly trónörökös volt, akit ez alkalommal a kongresszust megnyitó Garanescu tábornok képviselt. Vagy 800 esperantista vett részt a kongresszuson, amely a szokásos tárgysorozaton kívül sok kellemes és szórakoztató időtöltéssel szolgált. Cseh Andor rom. kath. lelkész, az erdélyi és bánáti esperanto egyesület elnöke a püspöki székházban circa 500 esperantista hallgató előtt esperanto nyelven prédikációt is tartott. A kongresszus többek között elhatározta, hogy az esperanto nyelvnek a középiskolában való tanítása érdekében lépéseket tesz. Mondanunk sem kell, hogy eme könnyen megtanulható „segéd nyelv“ terjedése az utóbbi években óriási lépéseket tett. Az aviatika, a nemzetközi katolikus egyesület stb. hivatalos nyelve lett az esperanto, amely ma-holnap a diplomácia nyelve is lesz. A világkereskedelem, a hajózás, vagyis a nemzetközi érintkezés minden vonatkozásában óriási tért hódított az esperanto nyelv. Városunkban ez év őszén lesz egy 32 leckés tanfolyam, amely a kezdőket vezeti be az esperanto világnyelv ismeretébe.

— **Halálozás.** Barcsi Jánosné szül. Fülöp Vilma életének 61-ik évében f. hó 17-én váratlanul elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a ref. egyház szertartása szerint. Az elhunytat férjén s gyermekein kívül nagyszámu rokonság gyászolja.

— **15 év a világ körül.** A napokban egy jóképű hirtelen szőke német ifju jelent meg szerkesztőségünkben, aki előadta, hogy ez év januárjától uton van s gyalog be fogja járni az egész globust. Loos Herman a neve az ifjunak, aki braunschweigi, a lutheránus egyetemnek volt hallgatója és jelenleg 23 éves. Elmondotta azt is, hogy Magyarországból Romániába, Bulgáriába, Jugoszláviába, Törökországba, Kisásziába, Perzsiába, Sziámba, Arábiába, Indiába, Kína, Japán, Ausztrália, Afrika, Amerika, Grönland, Ural vidéket fogja beutazni. Az ifju a német kormánytól kapott anyagi támogatáson kívül levelezőlapok elárulásából tartja fenn magát. A világgörültről könyvet fog írni, amely a turistikának és etnografiának nagy szolgálatot fog tenni. Városunkban két napig tartózkodott. Innen Nagyszebenen át Bukarestbe megy. A hivatalos írásából látható volt az eddigi utazás alatt meglátogatott városok hatóságainak pecsétes igazoló láttamozásai.

— **Mi lesz a hősnő sorsa?**

— **Olcsóbb lett a fürdőzés.** A nyár vége felé járunk, amikor a fürdők közönsége számítgatja a hazatérésig való utolsó napokat. Algyógy híres kénes fürdő vendégserege is kezd ritkulni. A fürdő vezetősége f. hó 25-től kezdődőleg a fürdési díjakat 50 százalékkal redukálta. Ugy szintén a szobák árai is 50 százalékkal megolcsultak. Ez áttal lehetővé tétetett, hogy az utószezonban a szegényebb sorsu emberek is gyógyulást szerezhessenek. A fürdön különben élénk élet van, amit a vásár- és ünnepnapokon odaránduló nagyszámu közönség még elevenebbé tesz. Vasárnaponként Szászvárosról autójárat van oda s vissza.

Dr. Seidner S. fogorvos

Szászváros,

Városház-tér (Rob-féle üzlet felett)

Rendel naponta-d. e. 9-12, d. u. 2-5 óráig.

7 7-12

ERZSÉBET MOZI a „TRANSYLVANIA“-ban.

Ma vasárnap, aug. hó 19-én
délután 5 és este 9 órakor:

Árvák napja nagy művész-estélye.

MŰSOR:

D · O · R · I · A · N · F · I · L · M

A VILÁG URA

vagy: INEZ, a rádium hercegnő.

Szenzációs társadalmi dráma az amerikai életből 6 felvonásban. Irta Figdor Károly, főszereplő Raglar Marich.

Továbbá:

A MEGYERI ÁRVIZ.

Helyszíni felvétel a Duna júniusi nagy áradásáról.

Ezenkívül

SEFF a csinosító intézetben.

— **Az élelmicikkek vegyi elemzése Déván.** A vármegyei egészségügyi bizottság dr. Dubleşiu György prefectus elnöklete alatt több közérdekű határozatot kíván a jövőben megvalósítani. Ezek között első helyen áll egy kémiai laboratoriumnak Déván való felállítása, amely a tej és más könnyen hamisítható élelmi cikkek vegyelemzését lenne hivatva eszközölni. Hogy a veszett kutyák garázdálkodását megakadályozzák, a csendőrséget, erdőőröket stb. felhatalmazták arra, hogy a kóbor kutyákat lelőjék. Déva város területén újabb 3 hónapi ebzárlat van. A városban kóborló kutyákat meg fogják mérgezni.

— **Jó az Isten.** Üdítő kiadása eső hullott e hét csütörtökjén éjjel, amely nemcsak a tikkadt növényzetnek használt, hanem a levegő lehűtésével embernek, állatnak felfrissülést jelentett. Városunk sokat köszönhet az esőnek, amelyet a mindeneket igazgató-, látó- és tudó Isten végtelen jósága és bölcsessége fakasztott reánk. 1. A megoldatlan tüzoltókérdés folytán örökké fejünk — életünk, testi épségünk és javaink — felett ölyvként keringő veszedelme; a tűz (a pusztító vöröskakas) enyhült. 2. A bő égi esőviz pedig kimosta utcáink büzlő árkaikat, fertőzött patakjaink szemétdombos medreit s a sintér urak éjjeli működéseinek utcákat pásztázó „illatos“ nyomait és az országut s más kövezetlen városi utcák, terek ködszerű felhőket fakasztó arasznyi porrétegét. Ha majd egyszer jól leégünk, megégünk, megpiritódunk, fedélnélküli koldusok leszünk, akkor kedves polgártársaink, akkor mi lesz?! Tartunk egy nagy és népes gyűlést, amelyen el fog határozatni, hogy jó lenne, ha jól működő fizetett és önkéntes tüzoltóságunk és annak teljes és jól működő felszerelése és szerelése volna. Az után el fog határozatni, hogy ezen határozat felett újabb gyűlés fog határozni s afelett is, hogy miként, hogyan kell e határozatokat keresztül vinni. De jó az Isten, erőt ad s a gyűlés szétoszlik s vele reményeink is!

— **Hirdetmény.** A helybeli posta és távirda hivatal főnöksége a következők közlésére kért fel: Közhírré tétetik, hogy f. év október 1-ével kezdődőleg a posta és távirda kezelés elsajátítása céljából Bukarestben, Temesvárt, Nagyváradon, Csernovitzben Chişinăuban egy

6 hónapos tanfolyam nyílik meg, ahol olyan román állampolgárok nyerhetnek kiképzést, akik a 16 évet betöltötték, de 28 évnél nem idősebbek. A nagyvárad, temesvári tanfolyamok mellett internátus is lesz. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a helybeli postahivatal főnöksége.

KÖZGAZDASÁG.

Egy szépen fejlődő magyar pénzügyintézet. A napilapok közgazdasági rovatai beszámoltak már arról, hogy a „Csikszeredai Takarékpénztár Rt.“ alaptőkéjét 1 millióról 2 millió leura emelte fel. Ezzel kapcsolatban mi is megemlékeztünk erről a jóhírű pénzügyintézetéről, amelynek vezérigazgatója Balogh Géza, a „Dévai Takarékpénztár Rt.“ volt agilis főtisztviselője, aki vármegyénk gazdasági életében élénk részt vett s akinek értékes pénzügyi és gazdasági cikkei annak idején a megyei lapokban láttak napvilágot. Ez a takarékpénztár 40 év előtt alakult s közgazdasági tevékenységével ügyesen és nagy hivatottsággal szolgálta Csikmege közönségét. Az intézet valódi fejlődése azonban ezelőtt 6 évvel vett nagy lendületet, mikor is a helybeli volt 64. gy. ezredben tartalékos hadnagyként bevonult Balogh Géza került az élére, aki az intézetet tudásával, energiájával kiemelte a vidéki pénzügyintézetek egyszerűségéből, maradiságából. Azt, hogy a Balogh Géza vezérigazgató (aki az Erdélyi Bankszindikátusnak is alelnöke) vezetése alatt álló pénzügyintézet milyen iramlépésekkel igyekezett megvalósítani kitűzött célját, az alábbi számadatok legjobban igazolják. Mig ezelőtt 6 évvel az intézet kezelése alatt álló vagyon 2 millió korona volt, ma 17 millió leu saját és idegen tőkével dolgozik. Az évi forgalom ezelőtt 6 évvel 20 millió korona volt, ma 200 millió leut halad meg. Alap- és tartaléktőkéje ezelőtt 6 évvel 580.000 korona volt, ma ma 1.700.000 leu. Ezelőtt 6 évvel 4—5 tisztviselőnek adott kenyeret, ma pedig a tisztviselők száma közel 30, ezenkívül iparvállalatainál 100 és 100 ember keresi meg kenyerét.

Az intézet tulajdonát képező otthona bármely fővárosi banknak is diszére válnék. Külsőleg és belsőleg is impozáns épülete a modern követelményeknek megfelelően van berendezve. — Jól dotált, anyagi gondoktól mentes tisztviselői pedig — amint a „Csiki Lapok“ írja — nemcsak az intézetnek értékes munkatársai, hanem az ottani társadalmi életben is jelentős szerepet játszanak. Vármegyénk magyar pénzügyintézetei — s mások is — minden tekintetben példát vehetnek a „Csikszeredai Takarékpénztár“-tól.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

B. Vajdahunyd. Az ivatek kérem ott tartani, személyesen vesszük át.

M. J. Déva. ?!

Kíváncsi. A magukról meglepedkezett férjek arcát „simogató“ női kacsók tevékenységéből kifolyólag támadt csattanós „családi“ jelenetekkel elvből nem foglalkozunk.

Hátszeg. Ivetek elküldtük. Szóval többet.

Alkalmi vétel!

Nagy raktár: férfi és női szövetekben, bélésárak és vásznakban. — Legolcsóbb :: árban kaphatók ::

Dörner és Lewitzky
cégnél Szászváros, Rispiac-tér.

Vonatok érkezése Szászvárosra.

Tövis felől érkeznek:

23 sz. gyorsvonat	2 óra 31 pkor
183 sz. személyvonat	2 " 08 "
183 sz. " "	10 " 31 "
185 sz. " "	17 " 27 "
Orient express	10 " 56 "

Arad felől érkeznek:

24 sz. gyorsvonat	3 óra 32 pkor
182 sz. személyvonat	12 " 09 "
184 sz. " "	18 " 31 "
186 sz. " "	3 " 54 "
Orient express	19 " 43 "

Eladó zongora, villanylám-pák, nagy tükör és egy álló óra. Megtekinthetők özv. Kaess Rudolfnénál Szászváros, G. Barițiu (rég. Sörház) utca 13. sz. 24 2-2

Eladó ház. Szászvároson, Berényi-utca 18-a. szám alatti ház, mely áll: 6 szoba, 2 konyha, 1 nyári konyha, kocsiszin, istálló, sertésól, 3 pince és kertből, szabad kézből eladó. Ugyanott különféle butorok és egy jókarban lévő zongora is eladó. Értekezni lehet fenti szám alatt a tulajdonossal. 19 3-3

Utleveleket,

vizumokat megszerez s külföldre szóló bármily megbízást elvállal:

MOLNÁR HENRIK

Orăștie-Szászváros, Str. Mihai Viteazul No. 8.

25 2-5

A

„SINGER“-féle varrógépeknek eladására (részletfizetésre is)

ügyes képviselőket, pénzbeszedő- és eladó ügynököket (akár Kudzsirra is) keresünk. Ajánlatok beküldendők a

Bourne & Comp.

cégnek Sibiu (Nagyszeben) Reispargasse No. 8. 2-3

Értesítés!

26 1-5

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a helybeli

Szöllő-vendéglőt

átvettem s azt saját nevem alatt tovább folytatom. Reggeli, ebéd, vacsora abonálható, továbbá hideg és meleg ételek, zamatos asztali- és peccsenye-borok állandóan kaphatók. — Naponként friss csapolású jégbe hűtött sör! Billiárd asztal, minden este cigányzene! Nyitva éjjel 2 óráig. Szíves pártfogást kér:

PIROSKA DÁNIEL

bérlő, a „Centrá” szálloda volt főpincére, Szászváros, Sörház-utca.

Pályázati hirdetmény.

A ref. Kún-kollegium kórházánál megüresedvén a **kórházi ápoló** állása, az ezen állást elnyerni kívánók jelentkezzenek a Kún-kollegium igazgatóségánál.

Javadalmazás: lakás (1 szoba, konyha), fűtés, világítás és megegyezés szerinti tiszteletdíj. **Kötelesség:** a beteg tanulók ápolása, felügyelete, ételmezése, melyért az ápoló külön megállapított napi ételmezési díjat kap minden beteg után. — A jelentkezés határideje: augusztus hó 27.

21 3-3 A ref. Kún-kollegium Előljárósága.

Tanuló fiu vagy leány

a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” **könyv és papirkereskedésében és könyvnyomdájában azonnal felvétetik.**

Ritka alkalom! Szép valódi **perzsa-szőnyeg** és eredeti **olajfestmények** olcsón eladók. Alsó-major-utca 1. sz. a. sarokház. 20 3-3

Olcsó cipő kiárusítás!

Férfi borjubőr 40-45 szám	250-300	Len
Fin " 36-39 "	200-230	"
" " 31-35 "	160	"
Gyermek " 28-30 "	130	"
Női kivágott fekete vászon cipő	180	"
" " fehér " "	150-180	"

Tisztelettel:

NAGY ISTVÁN

cipész, Szászváros, Klastrom-u. 3. (a róm. kath. templommal szemben).

17 3-

Lorenz István Utóda

BRECKNER MIHÁLY

szappan és gyertya-gyára Szászváros.

Alapított 1880.

Sürgőnycim: Szappangyár.

Telefonszám 18.

Ajánl **kereskedők részére:** I-a takarékos szinszappant, mindenféle toilette-szappant, Diva és Péri stearin-gyertyát, mosóport, kristály- és maró-szódát.

Gyógyszertárak részére: Káli-, gyógy-, pipere- és állatmosó szappanokat.

Borbélyok részére: Kiváló minőségű Tenella borotváló szappant.

Nagyban és kicsinyben!

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

254 9-15

Lőwy Sándor versenyáruháza Petroșeni.

Szülők figyelmébe!

Internátusba és különféle iskolákba adandó gyermekek szakszerű ellátására nézve mielőtt bevásárlásaikat intézni óhajtják, **kérem keressék fel ujonnan átalakított áruházam, ahol minden intézetnek szükséges kelengyjéről szakszerű pontos felvilágosítást adhatok.**

Elvállalom saját műhelyemben elkészíteni úgy a fehérneműeket, mint a felső ruhákat a gyermekek részére.

Nagyérdemű vevőim szíves figyelmét van szerencsém eme fontos körülményre felhívni.

Szolid pontos kiszolgálás! Olcsó szabott árak!

Kiváló tisztelettel:

Lőwy Sándor versenyáruháza Petroșeny.

134 32-52